

# Valtioneuvoston selvitys Komission tiedonannosta AccelerateEU - energiaunioni, kohtuuhintaista ja turvallista energiaa nopeutettujen toimien avulla

Eduskuntatunnus

## Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio julkaisi 22.4.2026 tiedonannon: AccelerateEU – energiaunioni; Kohtuuhintaista ja turvallista energiaa nopeutettujen toimien avulla (COM (2026) 370 final).

Tiedonanto on esitelty neuvoston energiatyöryhmässä sekä Coreper I -kokouksessa ja sen pohjalta käytiin keskustelu epävirallisessa energiaministerikokouksessa Kyproksella 13.5.2026.

AccelerateEU-tiedonanto ei sisällä yksittäisten ehdotusten yksityiskohtia. Varsinaisiin ehdotuksiin otetaan kantaa komission annettua ehdotukset.

## Suomen kanta

Suomen kantoja AccelerateEU-tiedonannon kattamiin politiikkoihin on aiemmin määritetty mm. hallituksen EU-avaintavoitteissa (E 58/2023 vp), E-kirjeessä komission tiedonannosta koskien EU:n vuoden 2040 ilmastotavoitetta sekä etenemistä kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä (E 10/2024 vp), E-kirjeessä komission tiedonannosta kohtuuhintaisen energian toimintasuunnitelmaksi (E 17/2025 vp) sekä E-selvityksissä teknologianeutraalin energiapolitiikan edistäminen EU:ssa; ennakkovaikuttaminen (E 2/2024 vp) ja komission vuoden 2025 työohjelma; Suomen ennakkovaikuttamisen painopisteet (E7/2025 vp). Komission ehdotuksesta tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi talouden tukemiseksi Lähi-idän kriisin seurausten huomioon ottamiseksi on laadittu erillinen E-kirje E 22/2026 vp.

Edellä mainituissa E-selvityksissä kyseessä olevan tiedonannon näkökulmasta olennaisia kirjauksia ovat seuraavat:

Suomen lähtökohtana on teknologianeutraali lähestymistapa, jossa puhdas siirtymä toteutetaan markkinaehtoisesti ja kustannustehokkaasti luoden EU:lle selkeää kilpailuetua (E 58/2023 vp).

Suomi pitää erittäin tärkeänä teknologianeutraalia energiapolitiikkaa Euroopan unionissa. Eri politiikka-alojen toimien, jolla on merkitystä energian tuotantoon tai käyttöön, tulisi perustua teknologianeutraaliuteen. Suomen näkemysten mukaan teknologianeutraali energiapolitiikka edistää ilmastotavoitteiden kustannustehokasta saavuttamista, huoltovarmuutta ja Euroopan fossiili- ja mineraaliriippuvuuksien parempaa hallintaa. Lisäksi se edistää teollisuuden murroksen edellyttämää merkittävää puhtaan sähköntuotannon lisäystä. Puhtaan sähkön käyttöä esimerkiksi vedyn ja sähköpolttoaineiden valmistamiseksi tulee edistää teknologianeutraalisti. (E 2/2024 vp.)

Suomi katsoo, että kaikissa energia-aloitteissa tulisi tavoitteena olla puhtaan energian osuuden lisääminen ja päästöjen vähentäminen teknologianeutraalisti. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden politiikkatoimien päätarkoituksena on tukea ilmastotavoitteen saavuttamista. Prioriteetti näissä toimissa tulisi olla fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen. (E10/2024 vp)

Suomi katsoo, että puhtaan energian investointeja tulee edelleen edistää. Uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden toimien prioriteettina tulee olla fossiilisten polttoaineiden käytön vähentäminen. Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämisen tavoitteena on vähentää myös EU:n riippuvuutta kolmansista maista ja vahvistaa EU:n strategista autonomiaa. Suomen näkemyksen mukaan energiatehokkuustavoitteiden tulisi ensisijaisesti palvella päästöjen vähentämistä kulutuksen rajoittamisen sijaan. Lisäksi tulee tasavertaisesti huomioida jäsenvaltiokohtaiset puhtaaseen siirtymään tarvittavat teknologiat. Suomi edistää vahvasti ydinenergian roolia hiilidioksidipäästöttömänä energiamuotona puhtaan siirtymän mahdollistamisessa. (E 17 /2025 vp)

Suomi tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Suomi toimii määrätietoisesti kilpailukyvyllä haitallisen EU- sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja joustavoittamiseksi sekä kansallisten erityispiirteiden huomioimiseksi. Osana strategisen kilpailukyvyyn vahvistamista toimien tavoitteena tulisi olla nykyistä ennustettavampi ja vakaampi yritysten toimintaympäristö. (E 7/2025 vp)

Suomi katsoo yleisesti, että nyt käsillä olevassa tilanteessa valtioneuvoston politiikan muutosten tulisi perustua faktapohjaiseen arvioon ja todennettuun tarpeeseen. Yleisesti ottaen komission koordinoimaa lähestymistapaa voidaan pitää myönteisenä, koska se voi ehkäistä sisämarkkinoiden hallitsematonta fragmentaatiota. Suomi korostaa, että kriisitilanteessa valtioneuvoston sääntöihin tehtävien tilapäisten joustojen tulisi olla tarkkaan kohdennettuja, oikeasuhteisia ja väliaikaisia sekä ajallisesti tiukasti rajattuja. (E 22/2026 vp)

Suomi katsoo myös, että valtioneuvoston sääntöjen keventämisen ja erityisesti toimintatukien myöntämisen kynnyksen tulisi säilyä korkealla, eikä ”ennakoivista kriisitoimista” tulisi muodostua uutta normaalia. (E 22/2026 vp)

Suomi pitää pääperiaatteiltaan myönteisenä komission lähestymistapaa, jossa tuet kohdennetaan tarkkarajaisesti sellaisille sektoreille, jotka kärsivät eniten energian ja raaka-aineiden hinnannoususta. Myös ehdotuksen lähtökohtaa siitä, että tuki kohdistuu toimialan sisällä nimenomaan energian hinnannousun aiheuttamiin ylimääräisiin kustannuksiin, voidaan pitää perusteltuna. (E 22/2026 vp)

Suomi katsoo kuitenkin, että ehdotuksella muutetaan periaatteellisesti merkittävästi valtioneuvoston politiikan ajoitusta ja puuttumiskynnystä. Suomi pitää erittäin tärkeänä, että nyt käsillä olevassa tilanteessa valtioneuvoston politiikan muutokset perustuvat konkreettisiin

faktoihin ja tarkkaan sektorikohtaiseen näyttöön siitä, että markkina ei kykene sopeutumaan ilman julkista interventiota. Lähtökohtaisesti hintavaihtelut kuuluvat normaaliin markkinarisktiin, eikä niihin tulisi reagoida valtioneuvostojen muutoksilla kevyin perustein. (E 22/2026 vp)

Edellä esitetyt kannot täydennetään tällä E-kirjeellä seuraavasti:

AccelerateEU-tiedonannon lähtökohta, että puhdas siirtymä on samanaikaisesti sekä ilmasto-, kilpailukyky- että turvallisuuskysymys, vastaa Suomen näkemystä puhtaasta siirtymästä EU:n huoltovarmuuden, talouskasvun ja kilpailukyyn perustana. Suomen esimerkki osoittaa, että korkea fossiiliton sähkön ja lämmön osuus suojaa fossiilisten polttoaineiden hintapiikeiltä. Komission tiedonanto tukee siten Suomen strategista suuntaa ja tavoitetta olla puhtaan siirtymän edelläkävijä.

Suomi suhtautuu myönteisesti komission pyrkimykseen edistää tiedonvaihtoa sekä ajantasaista tilannekuvaa. Suomi painottaa, että koordinaatiossa (kaasun, sähkön sekä nestemäisten polttoaineiden osalta) tulisi lähtökohtaisesti edetä vapaaehtoisin toimin ja jäsenvaltiokohtaiset tilanteet huomioiden, ei sääntelyä ja velvoitteita lisäten.

Energiatehokkuuden edistäminen olisi jäsenvaltiotasolla pystyttävä tekemään kustannustehokkaasti ja markkinalähtöisesti, jolloin taattaisiin innovatiivisuus ja säilytettäisiin kilpailukyky jäsenvaltio- ja EU-tasolla. Valittavien ratkaisuiden tulisi olla toimeenpantavissa ilman liiallista hallinnollista taakkaa ja kohtuuttomia kustannuksia toimijoille tai hallinnolle.

Suomi tukee komission tiedonannon lähtökohtaa, että kaikki mahdolliset lyhyen aikavälin väliaikaiset toimet tulee kytkeä fossiilienergiasta pysyvästi irtautumista edistäviin ratkaisuihin.

Suomi katsoo, että Iranin kriisi korostaa tarvetta säilyttää puhtaan energian investoinneille vakaa sääntely-ympäristö sekä pitkällä aikavälillä vähentää määrätietoisesti Euroopan riippuvuutta ulkomaisesta fossiilienergiasta.

Suomi painottaa, että investointivarmuus syntyy johdonmukaisesta sääntelystä, ei poikkeusratkaisuista. Mahdollisuuksia myöntää fossiilienergian käyttöä edistäviä tukia ei tulisi laventaa tai normalisoida. Väliaikaisten kriisitoimien vaikutuksia tulee myös arvioida systemaattisesti. Samalla EU:n energiapolitiikassa on huomioitava huoltovarmuuskohdat ja poikkeukselliset kriisiolosuhteet.

Suomi pitää tervetulleena, että komissio tarkastelee ilmailualan lainsäädäntökehityksen nykyisiä joustomahdollisuuksia.

Suomi painottaa lisäksi meriliikenteen keskeistä roolia huoltovarmuuden, ulkomaankaupan ja talouden näkökulmasta.

## **Pääasiallinen sisältö**

### Tausta

Eurooppa on edelleen vahvasti riippuvainen fossiilisten polttoaineiden tuonnista, mikä altistaa Euroopan hintapiikeille ja geopoliittisille kriiseille, kuten vuoden 2026 Lähi-idän konfliktin vaikutuksille. Lähi-Idän tilanne nostaa Euroopassa energian hintoja ja heijastuu laajasti talouteen, työllisyyteen ja kotitalouksiin, erityisesti energiaintensiivisillä aloilla. Nykyinen geopoliittinen tilanne ja Lähi-idän kriisi osoittaa, kuinka nopeasti energian hintojen nousu voi vaikuttaa kuluttajiin, erityisesti haavoittuviin kotitalouksiin, energiaintensiivisiin teollisuudenaloihin ja pk-yrityksiin. Komissio toteaa, että

toimitusvarmuuteen ei kohdistu välitöntä uhkaa, vaikka joidenkin polttoaineiden varastot ovat niukat.

Suomi on viime vuosina onnistunut vähentämään merkittävästi riippuvuuttaan fossiilienergiasta. Suomessa sähköntuotanto perustuu jo yli 95 prosenttisesti fossiilittomaan energiaan, joka vaimentaa Iranin kriisin kielteisiä vaikutuksia huomattavasti. Suomen esimerkki osoittaa, että fossiilittoman sähkön korkea osuus suojaa fossiilisten polttoaineiden hintapiikeiltä. Tiedonannossa komissiokin tuo esille, että niissä jäsenvaltioissa, joissa fossiilittoman energian (uusiutuvan energian ja ydinenergian) osuus on suuri, sähkönhinnat ovat alhaisemmat kuin jäsenvaltioissa, joissa energiasiirtymä ei ole yhtä pitkällä.

Vaikka sähkön tuotannossa siirtymä puhtaaseen energiaan on edennyt, öljy ja kaasu ovat edelleen keskeisessä roolissa lämmityksessä, teollisuudessa ja liikennesektorilla, mikä lisää Euroopan haavoittuvuutta. Tämän vuoksi komission mukaan tarvitaan lyhyellä aikavälillä kohdennettuja tukitoimia kuluttajien ja yritysten suojaamiseksi sekä samalla puhtaan siirtymän vauhdittamiseksi.

Komission mukaan keskeinen keino on nopeuttaa sähköistämistä ja EU:ssa tuotetun puhtaan energian käyttöönottoa. Näin Eurooppa voi edistää sekä energian kohtuuhintaisuutta että energiaturvallisuutta. Komissio korostaa, että puhdas siirtymä tulee nähdä ilmastotavoitteiden lisäksi myös taloudellisena ja geopoliittisena välttämättömyytenä.

Komissio tuo tiedonannossa esille mahdollisen lentopetrolin puutteen, joka johtaisi lentojen perumisiin. Tiedonannon mukaan noin 40 prosenttia EU:ssa käytetystä lentopetrolista on tuotua, ja noin puolet kaikista toimituksista kulkee Hormuzinsalmen kautta. Jalostuskapasiteetti on keskittynyt tietyille EU:n alueille ja näistä yksi keskittymä on Pohjoismaissa. Suomen raakaöljy saadaan Pohjanmereltä ja Nesteen jalostamo Porvoossa tuottaa myös lentopolttoainetta.

Meriliikenteen merkitys Suomen ulkomaankaupassa on vahva: tavaroiden ulkomaankaupassa kuljetetuista tonneista yli 95 % kulkee meriteitse. Energiasiirtymän, polttoaineiden saatavuuden ja hintakehityksen vaikutukset kohdistuvat olennaisesti meriliikenteeseen, ja näiden vaikutusten yhteiskunnallinen merkitys on Suomelle ja Euroopalle huomattava. Komission tuo tiedonannossa esille, että erityisesti meri- ja raskaan liikenteen polttoaineiden hintojen kohoaminen on nostanut rahtimaksuja.

Eurooppa-neuvosto kehotti 19.3.2026 komissiota esittämään pikaisesti kohdennettuja ja väliaikaisia toimenpiteitä vastauksena Lähi-idän kriisistä johtuviin tuontifossiilisten polttoaineiden hintapiikkeihin. Se peräänkuulutti myös kohdennettuja toimia sähkön hintojen alentamiseksi ja volatiliiteetin hillitsemiseksi. Lisäksi Eurooppa-neuvosto kehotti jäsenvaltioita ja komissiota nopeuttamaan 2030-säädöskehikon täytäntöönpanoa. Energiaministerit kokoontuivat epäviralliseen videokokoukseen 31.3., jossa jäsenvaltiot korostivat tarvetta koordinoituille EU- ja kansallisen tason toimille.

### Tiedonannon sisältö

Näistä lähtökohdista komissio esitteli 22.4.2026 AccelerateEU-tiedonannon, joka sisältää viisi toimenpidepilaria.

#### *Nopeaa hyötyä tuottavat välittömät toimet:*

1) Koordinoinnin vahvistaminen: parannetaan yhteistyötä kaasun varastoinnissa (joustojen hyödyntäminen sitä koskevassa sääntelyssä), öljyvarastojen

vapautuksissa ja jalostuksessa sekä vahvistetaan EU:n yhteistyötä globaalien energiakumppaneiden kanssa.

Komissio perustelee koordinaation tiivistämisen hyödyllisyyttä mm. REPowerEU-suunnitelmasta saaduilla kokemuksilla. Yhteisillä toimilla EU pystyi mm. vähentämään kaasun kysyntää 18 % elokuun 2022 ja maaliskuun 2023 välisenä aikana.

Komissio listaa seuraavat toimet:

- Koordinointi kaasuväarojen täytössä ja purkamisessa: Komissio koordinoi jäsenvaltioiden toimia kaasuväarojen täytössä ja mahdollisissa öljyväarojen sekä lentopetrolin ja dieselin vapautuksissa, jotta vältetään hintapiikit ja optimoidaan ajoitus ja määrät EU:n tasolla.
- Joustot kaasun väaroinnissa: Jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään enintään 10 % joustoa; komissio voi ehdottaa lisäjoustoa (enintään +5 %).
- Kansainvälisen yhteistyön vahvistaminen: EU koordinoi toimiaan energian toimittajien ja kumppanimaiden kanssa parantaakseen markkinoiden toimivuutta ja lisätäkseen energian tarjontaa.
- EU:n jalostuskapasiteetin arviointi: Komissio kartoittaa jalostuskapasiteetin, arvioi riittävyden kriiseissä ja edistää biopolttoaineiden tuotantoa.
- Polttoaineiden seurantakeskuksen (Fuel Observatory) perustaminen: Komissio seuraa liikennepolttoaineiden tarjontaa ja väaroja, koordinoi erityisesti lentopetrolin vaihtoehtoisia hankintamahdollisuuksia ja ko. polttoaineen jakelua jäsenvaltioiden välillä sekä arvioi väarointisääntöjen kehittämistä.
- EU:n ilmailualan joustot ja ohjeistus: Komissio selventää lainsäädännön joustoja, jotta voidaan puuttua mahdollisiin polttoaineen seurauksiin ja tarvittaessa ehdottaa väliaikaisia sääntömuutoksia.
- Öljyväarodirektiivin tarkistaminen: Komissio käynnistää direktiivin päivityksen kriisissä havaittujen puutteiden korjaamiseksi ja mahdollisten tuotekohtaisten vaatimusten arvioimiseksi.

2) Kotitalouksien ja teollisuuden suojeleminen: kohdennettua, oikea-aikaista ja väliaikaista tukea erityisesti haavoittuvimmille ryhmille, samalla pitäen kiinni energiasiirtymän tavoitteista.

Komissio mainitsee tiedonannossa seuraavat toimet:

- AccelerateEU-katalogi (komissio julkisti 13.5.2026): Komissio esitti luettelon nopeasti käyttöön otettavista energiansäästötoimista ja puhtaan energian ratkaisuista, jotka perustuvat aiemmin hyväksi todettuihin kokemuksiin.
- Digitaalinen arkisto: perustetaan tietopankki jäsenvaltioiden hätätoimista, joka tukee koordinoitua, läpinäkyvyyttä ja parhaiden käytäntöjen jakamista.
- Tilapäiset valtiontukisäännöt (komission ehdotus 13.4.2026, takautuvasti käyttöön maaliskuusta 2026): Otetaan käyttöön määräaikaiset valtiontukipuitteet, joiden avulla jäsenvaltiot voivat tukea kriisistä eniten kärsiviä nopeasti ja kohdennetusti.
- Jatkuva ohjaus tukitoimien suunnitteluun: Komissio auttaa jäsenvaltioita suunnittelemaan väliaikaisia tukia (esim. hintainterventiot, veroratkaisut), erityisesti pk-yrityksille, teollisuudelle ja haavoittuville kotitalouksille, huomioiden kuitenkin sisämarkkinoiden toimivuuden.
- Kuluttajansuoja ja markkinoiden toimivuus: Annetaan ohjeita haavoittuvien kuluttajien suojaamisesta, sopimusten vaihdon helpottamisesta ja energiamarkkinoiden riskien hallinnasta.
- Puhtaiden teknologioiden käyttöönoton tuki: Edistetään rahoitus- ja leasing-malleja sekä kannustimia (esim. verohyödyt) puhtaiden teknologioiden, kuten sähköautojen ja lämpöpumppujen, käyttöönoton edistämiseksi.

- Kriisituki kalastus- ja vesiviljelyalalle sekä jalostusalan toimijoille: tarjotaan rahoitustukea kasvaneiden kustannusten ja tulonmenetysten kompensoimiseksi Lähi-idän tilanteen seurauksena.

*Pysyvää hyötyä tuottavat välittömät toimet:*

3) Fossiiliriippuvuuden vähentäminen: edistetään sähköistämistä, energiatehokkuutta ja puhtaan energian tuotantoa öljyn ja kaasun käytön vähentämiseksi. Komission mukaan keskeistä on, että EU pyrkii korvaamaan öljyä ja kaasua nopeuttamalla siirtymää eurooppalaiseen puhtaaseen energiaan, erityisesti lisäämällä uusiutuvan energian kapasiteettia, kiihdyttämällä sähköistämistä sekä hyödyntämällä ydinenergiaa, biopolttoaineita ja vetyä.

Komissio luettelee seuraavat toimet:

- Sähköistämisen edistäminen: Tavoitteita ja toimia sähköistämisen vauhdittamiseksi, mm. hintasuhteiden parantaminen, esteiden purku ja fossiilitukien vähentäminen. Komissio aikoo mm. asettaa sähköistämistavoitteen.
- Geotermisen energian kehittäminen: komissio tukee tiedonkeruuta, tarkastelee mahdollisuutta investointiriskien pienentämiseen ja edistää geotermistä energiaa kansainvälistä yhteistyötä vahvistamalla mm. Global Gateway -aloitteen puitteissa.
- Terminen aurinkoenergia: Rahoitusmallien kehittäminen laajamittaisille hankkeille.
- Biometaanin tuotannon lisääminen: Tuotannon kasvun tukeminen, lupaprosessien sujuvoittaminen ja raaka-aineiden saatavuuden parantaminen.
- Vedyn sääntelyn tarkistaminen: Komissio ehdottaa uusiutuvan vedyn tuotantokriteerien päivytystä investointien turvaamiseksi ja synteettisten polttoaineiden kehittämiseksi.
- Vaihtoehtoiset raaka-aineet teollisuudessa: Kiertotalous- ja biopohjaisten materiaalien käytön edistäminen ja esteiden poistaminen.

4) Energijärjestelmän vahvistaminen: lisätään siirtoyhteyksiä, nykyaikaistetaan sähköverkkoja, laajennetaan energian varastointia ja edistetään uusiutuvan energian integrointia.

Komissio listaa toimia seuraavasti:

- Verkkopaketin (European Grid Package) neuvottelujen viimeistely: Komissio kehottaa kanssalainsäätäjiä saattamaan neuvottelut pikaisesti päätökseen (heinäkuuhun 2026 mennessä).
- Energian valtateiden (Energy Highways) kehittäminen: Komission korostaa olevansa sitoutunut suurten infrastruktuurihankkeiden edistämiseen tähtäävään aloitteeseen investointeja vahvistamalla ja pullonkauloja poistamalla.
- Tuotantokapasiteetin optimointi: Komission tavoitteena on elinkaaren loppupuolella olevien sähköntuotantolaitosten uusiminen ja uusiutuvan tuotannon lisääminen.
- Sähköalan uudistusten tuki: Tekninen tuki jäsenvaltioille sääntelyn ja uudistusten toteuttamiseen.
- Verkkomaksuja- ja verotusta koskeva säädösehdotus: komissio tulee antamaan säädösehdotuksen, jonka tavoitteena kannustimet sähköistämiseen, joustavaan kulutukseen ja energiakustannusten alentamiseen. Alustavien tietojen mukaan säädösehdotus tullaan antamaan 22.7.2026.
- Lainsäädännön toimeenpanon tehostaminen (2026–2027): Täytäntöönpanon tiivis seuranta, ohjeistus ja tarvittaessa tiukat toimet (rikkomusmenettelyt) sääntöjen noudattamisen varmistamiseksi, kun on kyse esimerkiksi lupamenettelyistä, varastoinnista, joustosta tai alueiden välisen kapasiteetin maksimoinnista. Komissio toteaa nopeuttavansa keskeisten säännösten toimeenpanon arviointia ja antavansa lisää käytännön ohjeita täytäntöönpanon tueksi suositusten muodossa.

5) Investointien mobilisointi: Lisätään julkista ja yksityistä rahoitusta, ml. EU:n rahoitusvälineet, siirtymän nopeuttamiseksi.

Tiedonannon mukaan reaktio meneillään olevaan energiakriisiin edellyttää lisää investointeja ja että EU:ssa otetaan käyttöön julkisia varoja (niin EU- kuin jäsenvaltiotasolla) yksityisten investointien lisäämiseksi sekä laajentamiseksi.

Komission mukaan seuraavat toimet tarvitaan:

- Investointihuippukokous (Q2–Q3 2026): Komission ehdottaa huippukokousta, johon kootaan rahoitusala ja teollisuus vauhdittamaan yksityisiä investointeja mm. varastointiin, sähköistämiseen ja kestäväan liikenteeseen.
- EU-rahoituksen parempi hyödyntäminen: Komission mukaan tulee koordinoita ja kohdentaa EU-varoja energiahankkeisiin, joilla nopea vaikutus energiakustannuksiin ja kriisin hallintaan.
- Laajennetaan ja nopeutetaan toimia: Lisätään toimia energiansäästöön, puhtaaseen energiaan (esim. lämpöpumput, aurinko, tuuli), infrastruktuuriin ja kestävien polttoaineiden tuotantoon.
- Sääntöjen yksinkertaistaminen: komissio arvioi mahdollisia lisätoimia EU-varojen käytön nopeuttamiseksi energiasiirtymässä.
- Päästökaupan uudistus (säädösehdotus heinäkuussa 2026): Päivitetään EU:n päästökauppa järjestelmä (ETS) eli ETS review tulossa komissiosta.
- ETS-tulojen kohdentaminen: komissio tuo esille tukevansa jäsenvaltioita käyttämään päästökauppatuloja sähköistämiseen, teollisuuden vähähiilistämiseen ja energian hintojen alentamiseen.
- Rahoitusratkaisujen kehittäminen: Luodaan standardoituja rahoitusmalleja energiatehokkuuteen ja puhtaaseen lämmitykseen sekä tuetaan pk-yrityksiä.
- Kestävien lentopolttoaineiden tuki: komissio toteaa tukevansa jatkossakin eSAF-huutokauppaa ja kannustaa jäsenvaltioita osallistumaan.

### **EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely**

Kyseessä on komission tiedonanto, eikä SEUT 288 artiklassa tarkoitettu säädös. Se ei ole oikeudellisesti sitova.

### **Käsittely Euroopan parlamentissa**

Asian käsittelyn aikataulu ja yksityiskohdat eivät ole vielä tiedossa.

### **Kansallinen valmistelu**

EU21 (energia- ja Euratom) -jaoston kirjallinen menettely 22.-25.5.2026  
EU-ministerivaliokunta 12.6.2026

### **Eduskuntakäsittely**

-

### **Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**

-

### **Taloudelliset vaikutukset**

Toimintasuunnitelmalla ei ole suoria taloudellisia vaikutuksia. Taloudellisia vaikutuksia arvioidaan komission konkreettisten ehdotusten yhteydessä.

### **Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät**

13.5. komissio julkisti ns. AccelerateEU-katalogin. Kyseessä on komission koostama kokoelma konkreettisia esimerkkitoimista, joiden avulla EU- jäsenvaltiot voivat nopeasti vähentää öljyn ja kaasun kulutustaan, lisätä puhtaan energian tuotantoa sekä edistää investointeja ja parantaa energiatehokkuutta. Kokoelma perustuu EU-jäsenvaltioiden parhaisiin käytäntöihin vuoden 2022 energiakriisin jälkeen ja tarjoaa helposti monistettavia ratkaisuja ja luonteeltaan asiakirja on päivittyvä ns. living document.

Komission julkisti 12.5. tiedonannon Selventävät ohjeet tietyistä matkustajiin ja matkailuun sekä liikenteenharjoittajiin sovellettavista EU:n säännöistä ottaen muun muassa huomioon Lähi-idästä peräisin olevan lentopetrolin tämänhetkinen vähentynyt tarjonta (C/2026/2669). Tiedonanto (Commission Notice) käsittelee seuraavia aiheita: lentomatkustajien oikeudet ja matkapaketit, lähtö- ja saapumisaikoja koskeva slot-asetus, ReFuelEU Aviation -asetuksen mukaiset tankkausvelvoitteet, julkisen palvelun velvoitteet ja vaihtoehtoisten lentopolttoaineiden käyttö.

Komissio lähetti 13.4.2026 jäsenvaltioille luonnoksen tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi (Temporary Iran Crisis Energy Framework) ja avasi kyselyn puitteista jäsenvaltioille 17.4.2026 saakka. Puitteet saatettiin voimaan nopealla aikataululla siten että niitä voi soveltaa takautuvasti 1.3.2026 alkaen. Säännöt ovat voimassa 31.12.2026 asti. Komission ehdotuksesta tilapäisiksi valtiontukipuitteiksi talouden tukemiseksi Lähi-idän kriisin seurausten huomioon ottamiseksi on laadittu erillinen E-kirje E 22/2026 vp.

### **Asiakirjat**

Euroopan komissio julkaisi 22.4.2026 tiedonannon: AccelerateEU – energiaunioni; Kohtuuhintaista ja turvallista energiaa nopeutettujen toimien avulla (COM (2026) 370 final).

### **Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot**

Elina Johansson TEM, 029 504 7327, elina.johansson(at)gov.fi  
Niina Honkasalo LVM, 029 5342027, niina.honkasalo(at)gov.fi

### **VAHVA-tunnus**

EU/586/2026

Napsauta tähän ja kirjoita kukin tunnus omalle rivilleen

**Liitteet** Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

**Viite** Napsauta tähän ja kirjoita viite